

obžalovaná byla si této způsobilosti vědoma. Otázkami těmi soud nalézací se vůbec nezabývá, ačkoliv vzhledem ke zkušenostem, kterých byla značná část obyvatelstva za světové války o smutných následcích války i pro státy přímo jí nedotčené, nelze ani důvodně popírat, že i závadná zpráva o hrozivě se prý blížícím nebezpečí nové války měla aspoň in abstracto způsobilost shora naznačenou, byť i obžalované při tom nešlo o to, aby rozšířila zprávu, že Čsl. republika připravuje určitou novou válku, nýbrž jen, aby vylíčila hrůzy příští války. Poukazuje-li nalézací soud k tomu, že každý stát, který udržuje pravidelné vojsko, již tím právě, že toto vojsko má, připravuje se k nové válce, i kdyby při tom pomýšlel jen na obranu, a snaží-li se tím patrně dokázat, že i zpráva, že Čsl. republika připravuje válku, by nebyla nepravdivou, přehlídí jednak dvojí, podstatně rozdílný smysl slova připravovati (t. j. zabezpečiti se pro případ, že nastane válka), a působiti k tomu, aby došlo k válce, jednak že podle zjištění rozsudkových obžalovaná výslovně tvrdila, že kapitalisté, nikoliv stát, novou válku připravují a že znepokojující povahu závadné zprávy nelze spatřovati toliko ve tvrzení, že se nová válka připravuje, nýbrž v předpovídání, že se nebezpečí takové války hrozivě blíží a že mužové a synové přítomných žen budou honěni jako dobytek na jatky a mimo to budou dušeni a škvařeni. Napadený výrok soudu spočívá tedy na právně mylných předpokladech, takže bylo zmateční stížnosti vyhověti a vzhledem k nedostatku skutkových zjištění, které by slušelo při správném právním podřadění položití zvláště po stránce subjektivní rozhodnutí za základ, uznati, jak se stalo.

Čís. 1739.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

I národ a národnostní menšiny dlužno považovati za skupiny obyvatelstva ve smyslu §u 14 čís. 3 zákona.

(Rozh. ze dne 27. září 1924, Zm II 225/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací závrlh po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 10. března 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 14 čís. 3 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po věcné stránce (čís. 9 a) §u 281 tr. ř.) namítá stěžovatel, že popuzování k zášti proti celému národu, nebo národní menšině, jež prvý soud zjišťuje v rozsudku, nelze podřaditi pod ustanovení §u 14 čís. 3 zák. na ochr. rep., který chrání proti takovému jednání pouze jednotlivé skupiny obyvatelstva; výroky obžalovaného, posuzovány v souvislosti se zjištěnými skutečnostmi a nikoliv dle dojmů a náhledu svědků, nelze prý vůbec pokládati za popuzování k zášti proti české národnostní sku-

pině, ježto byly pouze zdůrazněním přesvědčení člena německo-křesťanské socialistické strany o důležitosti náboženské výchovy a úcty k náboženskému přesvědčení. Avšak námitka jest bezpodstatná. Zjistiti smysl určitého výroku jest věcí nalézacího soudu; jeho přesvědčením, v tom směru v rozsudku vysloveným — jemuž stěžovatel nemůže vytknouti žádné z formálních vad §u 281 tr. ř. — jest soud zrušovací vázán (§ 288 čís. 3 tr. ř.). V tomto případě dospěl první soud, uváživ doslov výroků, jejich souvislost s jinými pronesenými řečmi, zejména s výroky katechety Františka J-y, na něž obžalovaný svými výkřiky reagoval, a přihlížeje při tom k seznání svědků průvodních i vývodních a obhajobě obžalovaného, k přesvědčení, že obžalovaný vyhrotil své ironické otázky, uvedené v rozsudku a neodpovídající pravdě buď vůbec (pokud šlo o poměry ve V.) nebo ne v té všeobecnosti jak obžalovaný tvrdil (pokud šlo o domnělé případy jinde se přihodivší) tak, jakoby odstraňování křížů ze škol, nevodění dětí do kostela, stržení kříže v kostele, vycházelo výlučně od českých učitelů, jakoby Češi, po případě česky smýšlející lidé na Hlučínsku byli vůbec nevěrci a ohrožovali náboženskou výchovu dětí. Dále soud zjistil, že obžalovaný užil svých nepravdivých výroků k tomu, aby vyvolal u svých posluchačů nepříznivou náladu a nepřátelské smýšlení proti českým učitelům a česky smýšlející skupině hlučínské, právě pro jich národní smýšlení a že stav, který tím vyvolával, mohl vésti k rozeštvaní obou skupin moravského obyvatelstva Hlučínského, po případě i k násilnostem a nepřátelským činům. V těchto zjištěních jest obsažena objektivní skutková podstata přečinu dle čís. 3 §u 14 zákona na ochr. rep., t. j. popuzování k zášti proti určité skupině obyvatelstva pro jeho národnost. Stejně by byla dána tato skutková podstata i tehdy, kdyby byl prvý soud zjistil, že obžalovaný popuzoval k zášti proti celému českému národu, poněvadž také příslušníci určitého národa, spojení společnou řečí a národním smýšlením, tedy známkou, pro kterou pachatel popuzuje — jsou skupinou — a to velmi početnou — obyvatelstva ve státě. Přes trestní ustanovení čís. 5 §u 14 zák. na ochr. rep., obsahující zvláštní skutkovou podstatu a trestní sankci k ochraně národa a národnostních menšin, nelze obou vylučovati z ochrany čís. 3 §u 14 zákona.

Čís. 1740.

Znak »vědomosti« v druhé větě §u 24 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 vztahuje se pouze na okolnost, že tiskopis jest zabaven; uveřejnění jeho obsahu může se státi i zaviněně.

(Rozh. ze dne 29. září 1924, Zm I 406/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 14. března 1924, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin §u 24 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, a uznal obžalovaného vinným tímto přečinem.